

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/98/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415206357
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8415206357.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v exekučnej veci oprávneného : POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: AK Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému : X. X., nar.: XX.XX.XXXX, bytom X. XXX, XXX XX X., št. občan F., o vymoženie pohľadávky vo výške 17,38 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 8Er 470/2015-15 zo dňa 08.01.2016, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

I. Obsah napadnutého rozhodnutia.

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) žiadosť súdneho exekútora L. E. M., P., o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., zo dňa 18.11.2014 sp. zn. SR 14237/14.

3. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil citujúc ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok); § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) a uviedol, že preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, ich súlad resp. rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti o udelenie poverenia nemožno vyhovieť a to hlavne z dôvodu, že vyššie citované ustanovenia dávajú exekučnému súdu možnosť a povinnosť preskúmať exekučný titul.

4. Súd prvej inštancie posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, ktorý vznikol na základe zmluvy o úvere, ktorá spĺňa základnú charakteristiku spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným ako dodávateľom a povinným ako spotrebiteľom, na ktorý je nutné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

5. Ďalej uviedol, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej zmluve nedáva spotrebiteľovi možnosť výberu medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom v prípade ak je spotrebiteľ žalovaným, čím je podľa názoru exekučného súdu obmedzené právo „slabšej“ zmluvnej strany domáhať sa ochrany na všeobecnom súde Slovenskej republiky. Ak by dodávateľ podal žalobu na rozhodcovský súd predtým ako spotrebiteľ podal žalobu na všeobecný súd, je spotrebiteľ nútený podrobiť sa začatému rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde.

6. Uvedené ustanovenie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou podmienkou podľa § 53 ods. 1 a ods. 2 OZ. Spôsobujúcu nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a súčasne takáto rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Rozhodcovská zmluva bola vyhotovená na predtlačenom formulári a spotrebiteľ sa s ňou síce mal možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy, avšak nemal možnosť ovplyvniť jej obsah a preto je nemožno považovať za individuálne dojednanú. Rozhodcovský súd teda odvodzoval svoju právomoc od neprijateľnej podmienky, ktorá ako každá neprijateľná podmienka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve je podľa ustanovenia § 53 ods. 5 OZ neplatná.

7. Z dôvodu nesporných väd rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a pre neplatnosť rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v rozhodcovskej zmluve a keďže nedostatok právomoci rozhodcovského súdu má za následok nedostatok materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

8. Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

II. Obsah odvolania oprávneného.

1. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon. Na zistený skutkový stav súd správne aplikoval § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, pretože pri skúmaní materiálnej stránky exekučného titulu môže súd skúmať hmotnoprávne predpoklady (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Nemôže však skúmať samotné rozhodcovské konanie. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu. Aplikovaním ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní súd ukrátil účastníkov o ich práva a to hlavne o právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu došlo k nahradeniu konania o žalobe o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolateľ taktiež poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, keď súd konštatoval, že nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. On však uzatvára samostatné rozhodcovské zmluvy a v niektorých prípadoch sú rozhodcovské zmluvy obsiahnuté v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd to však nezistoval a zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Navyše podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka sa za neprijateľnú podmienku považuje ustanovenie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom rieši výlučne v rozhodcovskom konaní. Cieľom tejto úpravy bolo umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

2. Zákonný sudca podanému odvolaniu v súlade s § 374 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) nevyhovetl.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej len C.s.p.) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 C.s.p., vec prejednal bez nariadenia (§ 385 C.s.p a contrario) pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

2. Súd prvej inštancie vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležitú a presvedčivú odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

3. Pre doplnenie odvolací súd poukazuje na právnu otázku, ktorú súd prvej inštancie neriešil a je to otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

4. Odvolací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010, v zmysle ktorého „zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“. Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

5. Pokiaľ odvolateľ poukázal na to, že rozhodcovská zmluva bola v tomto prípade samostatná a individuálne dohodnutá a účastníci ju uzatvorili slobodne a po zvážení všetkých náležitostí, tak k tomu odvolací súd poznamenáva, že rovnako ako samotná zmluva o úvere, aj rozhodcovská zmluva sú spísané na predpísanom tlačive, ktorého obsah nemohol dlžník ovplyvniť a musel sa mu podriaďiť.

6. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

7. Vo svetle uvedených záverov správne súd prvej inštancie žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

8. Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca XXX km na rozhodcovské konanie je odradzujúca (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Oceano Grupo Editorial).

9. Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

10. Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora európskej únie C-243/08 Pannon).

11. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. XXXXX/XX, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. XXXXX/XX, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú zmluvu nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne vrátane osvojenia si dôvodov (§ 387 ods. 1 C.s.p.). Ani odvolací súd nie je presvedčený, že by sa mal vykonať predložený rozhodcovský rozsudok.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).